Lietas arhīva Nr. C-0845-20/24
ECLI:LV:RLPT:2020:0507.C29365619.5.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020.gada 7.maijā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese I.Ušakova
izskatīja rakstveida procesā civillietu PlusPlus Baltic OU prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.
Aprakstošā daļa

[1] 03.05.2019. (precizēts 27.05.2019.) PlusPlus Baltic OU (prasītājs) cēlis Rīgas pilsētas Latgales prasību pret /pers. A/ (atbildētāja) par parāda piedziņu.

Prasībā norādīti tālāk minētie argumenti.

30.05.2014. AS "mogo" un /pers. A/ noslēdza Finanšu līzinga līgumu Nr.FLG30052014/0181 (turpmāk Līgums). Līgums noslēgts transportlīdzekļa AUDI A6 AVANT, šasijas Nr./numurs/, izlaiduma gads 2003., iegādei.

Saskaņā ar Līguma noteikumiem kopējā līzinga summa bija 3420 EUR, tika noteikta atlīdzība par finansējuma lietošanu – 31,19% gadā. Līguma termiņš tika noteikts 30.07.2019.

Atbildētājai bija jāveic ikmēneša maksājumi, saskaņā ar Līguma maksājuma grafiku. Aizdevējs, pamatojoties uz Līguma vispārējo finanšu līzinga noteikumu nodaļu "Atbildība", ir tiesīgs piemērot līgumsodu. Līguma vispārējo finanšu līzinga noteikumu nodaļā par līguma darbības termiņa un tā pirmstermiņa izbeigšanu noteikts, ka atbildētājs apņemas piecu darba dienu laikā pēc aizdevēja pieprasījuma saņemšanas segt starpību starp atbildētāja parāda un transportlīdzekļa pārņemšanu, trūkumu vai bojājumu novēršanu un pārdošanu saistīto izdevumu kopsummu un cenu.

Atbildētājai 01.02.2016. tika nosūtīts paziņojums par vienpusēju atkāpšanos no Līguma un lūgts veikt kopējā parāda pilnīgu samaksu. Parāds netika samaksāts.

AS "mogo" pārņēma transportlīdzekli savā valdījumā un tas tika pārdots 16.06.2016. par 1100 EUR. No transportlīdzekļa pārdošanas iegūtie naudas līdzekļi, saskaņā ar Līguma noteikumiem tika novirzīti atbildētāja Līguma saistību izpildei.

10.02.2017. starp AS "mogo" un PlusPlus Baltic OU, kuru uz pilnvaru pamata pārstāv Ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OU filiāle Latvijā, tika noslēgts Cesijas līgums Nr.10012017/1, kas nosaka, ka AS "mogo" ir cedējis savas prasījuma tiesības pret atbildētāju PlusPlus Baltic OU.

03.03.2017. prasītājs nosūtīja atbildētājai paziņojumu par prasījuma tiesību nodošanu un jauno maksājuma veikšanas kārtību.

Atbildētāja nav izrādījusi interesi par Līguma saistību pienācīgu izpildi un maksājumus parāda dzēšanai nav veikusi.

Pamatojoties uz Komerclikuma 463.-467.pantu, Civillikuma 1587., 1589., 1652.pantu trešo punktu, 1716., 1717., 1720., 1756., 1943.pantu, prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas parāda pamatsummu 2707,31 EUR, līgumsodu 170,98 EUR par laika periodu no 30.05.2014. līdz 01.02.2016., likumiskos procentus 526,48 EUR, par laika periodu no 01.02.2016. līdz 29.04.2019., valsts nodevu 370,83 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 EUR. Atzīt PlusPlus Baltic OU tiesības saņemt no atbildētāja 6% (sešu procentus) gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas par laiku līdz sprieduma pilnīgas izpildes dienai.

[2] Atbildētāja paskaidrojumus par prasību nav iesniegusi.

[3] Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 14.04.2020. lēmumu nolemts mainīt civillietas Nr.C29 3656 19 izskatīšanas veidu uz rakstveida procesu.

15.04.2020. lietas dalībniekiem nosūtīts paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

Ievērojot Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu, 56.[1] pirmās daļas 3.punktu un otro daļu, tiesa atzīst, ka tā savu pienākumu par tiesas sēdes paziņošanas laiku un vietu, kā arī par sprieduma pieejamības datumu, ir izpildījusi.

Līdz 07.05.2020. paskaidrojumi, iebildumi, papildus lūgumi un jauni pierādījumi nav iesniegti.

Noraidījums tiesnesei nav pieteikts.

Motīvu daļa

[4] Starp AS "mogo" un atbildētāju 30.05.2014. noslēgts Finanšu līzinga līgums Nr. FLG30052014/0181 transportlīdzekļa iegādei. Kopējā līzinga summa 3420 EUR, atlīdzība par finansējuma lietošanu – 31,19% gadā. Līguma termiņš noteikts 30.07.2019. (lietas 10.-18.lapa).

Atgriezeniskā līzinga darījuma saistības nav tieši regulētas Civillikumā, tādēļ šo saistību regulējums nosakāms pašā līgumā. Līzinga līgums nav uzskatāms tikai par aizdevuma līgumu, kas nosaka kreditora un parādnieka saistības. Tāpat tas nav tikai līgums par mantas lietojumu, ko regulē nomas, īres vai patapinājuma līgumi. Līzinga līgumā paredzētais kredītiestādes aizdevums un mantas iegāde ar tās lietojuma piešķiršanu līzinga ņēmējam un saistību atmaksāt kredītu, lai iegūtu līzinga objektu īpašumā, veido kompleksas šī darījuma dalībnieku saistības, kas nav atraujamas viena no otras (*sal. Augstākās tiesas Senāta 2002.gada 27.februāra spriedumu lietā Nr. SKC – 118/2002).*

Saskaņā ar judikatūrā pausto viedokli, finanšu līzinga līgumiem ir gan pirkuma līguma, gan aizdevuma līguma, gan zaudējumu piedziņas pazīmes, jo puses līguma 2.1.punktā vienojās, lai saņemtu līzingu, līzinga ņēmējs apņemas nodot AS „mogo" īpašuma tiesības uz transportlīdzekli, pārdodot transportlīdzekli AS „mogo", un AS „mogo" apņemas samaksāt līzinga ņēmējam transportlīdzekļa pirkuma cenu.

Savukārt, līguma 2.2.punktā noteikts, ka pēc tam, kad AS „mogo" būs ieguvis transportlīdzekli īpašumā, AS „mogo" piešķir līzinga ņēmējam tiesības turēt, lietot (nomāt) un izpirkt transportlīdzekli, bet līzinga ņēmējas apņemas pieņemt transportlīdzekli līzingā – nomā ar tiesībām izpirkt, kā arī

samaksāt līguma maksājumus atbilstoši līguma noteikumiem.

Saskaņā ar noslēgto līgumu, līzinga summa 3420 EUR bija jāsamaksā laikā no 30.05.2014. līdz 30.07.2019.

Saskaņā ar 30.05.2014. maksājuma uzdevumu ID 34062 (lietas 19.lapa, tulkojums lietas 20.lapa) atbildētājai samaksāta transportlīdzekļa pirkuma maksa 3420 EUR. Tādējādi puses noslēdza tiesisku darījumu un atbilstoši Civillikuma 1587.pantam, tiesīgi noslēgts darījums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto.

Atbilstoši līguma 6.1.punktam, līzinga ņēmējs apņemas veikt transportlīdzekļa izpirkuma maksājumus un procentu maksājumus grafikā noteiktos termiņos, apmēros un valūtā. Par līguma maksājumiem AS „mogo" sagatavo un iesniedz līzinga ņēmējam rēķinus.

Prasības summas aprēķinos redzams, ka atbildētāja pēdējo maksājumu AS „mogo" veikusi 07.12.2015.

Līguma 15.3.punkts paredz, ka AS „mogo" ir tiesīgs, rakstiski informējot, vienpusēji atkāpties no līguma, ja līzinga ņēmējs pilnībā vai daļēji nav veicis termiņā līgumā vai AS „mogo" rēķinā/paziņojumā par ikmēneša maksājumu noteikto maksājumu vai tā daļu un kavējums ilgst 10(desmit) dienas.

AS "Mogo" vienpusēji izbeidza Finanšu līzinga līgumu 01.02.2016. un nosūtīja atbildētājai rēķinu un paziņojumu par nenokārtotajām saistībām 3443,60 EUR apmērā, lūdzot veikt parāda pilnīgu samaksu nekavējoties un nodot transportlīdzekli ar ražotāja komplektāciju Maskavas ielā 450U, Rīgā (lietas 21.-22.lapa).

[6] Atbilstoši Civillikuma 1589.pantam, atbildētājas sākotnējais kredītors izmantoja 15.3.punktā nolīgtās tiesības un 01.02.2016. vienpusēji atkāpās no līguma. Līgumā noteiktajā kārtībā.

Atbilstoši Līguma 15.4.punktam puses vienojās, ka AS „mogo" vienpusējas atkāpšanās gadījumā, līzinga ņēmējam ir pienākums nekavējoties pēc AS „mogo" pieprasījuma nodot transportlīdzekli AS „mogo" vai tās pilnvarotajai personai un 7 (septiņu) darba dienu laikā samaksāt visus līguma maksājumus līdz transportlīdzekļa nodošanas brīdim, kā arī citas naudas summas, kas pienākas AS „mogo" saskaņā ar šo līgumu.

Atbilstoši līguma 15.7.punktam, ja līguma darbība tiek izbeigta pirms termiņa vai AS „mogo" vienpusēji atkāpjas no līguma(..), AS „mogo" ir tiesīgs pārdot transportlīdzekli par brīvu cenu. No transportlīdzekļa pārdošanas iegūtie līdzekļi tiek novirzīti līzinga ņēmēja saistību izpildei un ar transportlīdzekļa pārņemšanu, trūkumu vai bojājumu novēršanu un pārdošanu saistīto izdevumu dzēšanai.(..).

No lietā esošās 16.06.2016. pavadzīmes Nr.20160631 redzams, ka AUDI A6 AVANT, šasijas Nr. /numurs/ pārdots par 1100 EUR (lietas 24.lapa).

Saskaņā ar prasības summas aprēķinu, no iegūtajiem līdzekļiem 1100 EUR, 253,41 EUR ieskaitīts pamatparāda dzēšanai, 303,40 EUR ieskaitīts procentu dzēšanai, 33 EUR komisijas maksa 3% no TSL, 380,43 EUR parāda piedziņas izdevumi/ar AT saistītie izdevumi, kas neapliekas ar PVN, 86,82 EUR pievienotās vērtības nodoklis, 8,50 EUR nenomaksātie parādu piedziņas izdevumi, 34,44 EUR izmaksas par evakuatora pakalpojumiem (lietas 47.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildījuma grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Savukārt minētā likuma 1590.pants noteic, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu. Civillikuma 1943.pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš ir saņēmis.

[7] Saskaņā ar prasītājas parāda summas aprēķinu uz 16.06.2016. atbildētājas neatmaksātais galvenais parāds saskaņā ar līgumu Nr.FLG30052014/0181 ir 2707,31 EUR.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētāja pierādījumus tam, ka savas saistības pret prasītāju pilnā apmērā būtu nokārtojusi, nav iesniegusi, prasības summu nav apstrīdējusi un iebildumus pret prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem, tostarp, parāda apmēru nav izteikusi. Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Tā kā tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas norādīto atbildētājas parāda summu, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma, un no atbildētājas piedzenams galvenais parāds 2707,31 EUR.

[8] Civillikuma 1716.pants noteic, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņš šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Līguma 14.2.punktā puses vienojās, ka AS "mogo" ir tiesīgs piemērot par līgumā noteikto maksājumu kavējumu līdz saistību izpildei vai līdz līguma izbeigšanai nokavējuma procentus 0,5% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu, bet pēc līguma izbeigšanas likumiskos procentus. Savukārt, līguma 14.5.punktā puses vienojās, ja līzinga ņēmējs pilnībā vai daļēji nav veicis termiņā līgumā noteikto maksājumu vai tā daļu un kavējums ilgst vairāk kā 30 dienas, līzinga ņēmējs maksā AS "mogo" līgumsodu 10% apmērā no transportlīdzekļa pirkuma cenas.

Prasības summas aprēķinā redzams, ka parāds sāk veidoties no 30.12.2015. līdz 01.02.2016. (kad līgums vienpusēji izbeigts) par maksājuma termiņu nokavējumu piedzenams līgumsods 170,98 EUR.

Tiesa atzīst, ka līgumā ietvertais līgumsods ar noteikto ierobežojumu atbilst labas ticības principam un netiek pārkāptas patērētāja aizsargātās intereses, jo tas nepārkāpj samērīguma principu, tā kā ir aprobežots. Atbildētāja ir pieļāvusi saistību neizpildi, tāpēc piemērotā soda sankcija ir taisnīga un samērīga ar pieļauto līgumsaistību pārkāpumu.

[9] Civillikuma 1765.pantā noteikts, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir seši procenti no simta gadā.

Prasītājs lūdz piedzīt likumiskos nokavējuma procentus 526,48 EUR par 365 kavējuma dienām no 01.02.2016. līdz 29.04.2019.

Augstākās tiesas Senāts ir atzinis, ka "prasītājam bez šaubām ir tiesības saņemt kredīta nedzēsto pamatsummu, kā arī procentus un līgumsodu, kas uzkrājušies līdz līguma izbeigšanās brīdim, un tā kā tas ir kapitāls, kas atrodas pie citas personas, tad no līguma izbeigšanas brīža likumiskos procentus saskaņā ar |Civillikuma 1753.pantu" (*sk.Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 30.janvāta spriedums SKC-644/20136, 6.lapa*).

Ievērojot Civillikuma 1753., 1756., 1759.panta 1.punktu, 1765.panta pirmo daļu, tiesa atzīst, prasība piedzīt likumiskos nokavējuma procentus 526,48 EUR apmērā ir pamatota.

[10] Saskaņā ar Civillikuma 1793.pantu prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1801.pantu cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var

noslēgt jebkurā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.

Civillikuma 1805.pants noteic, ka cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šī pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.

10.01.2017. starp AS "mogo" un PlusPlus Baltic OU tika noslēgts Ceisijas līgums Nr.10012017/1, ar kuru AS "mogo" nodod un PlusPlus Baltic OU pieņem prasījumus, kas radušies AS "mogo" komercdarbības rezultātā Cesijas līguma noteiktajos termiņos un kārtībā. No Cesijas līgumam pievienotā pieņemšanas – nodošanas akta secināms, ka PlusPlus Baltic OU nodotas prasījuma tiesības pret /pers. A/, kas izriet no Līguma Nr.FLG30052014/0181 (lietas 25.-26.lapa).

Prasītājs 03.03.2017. nosūtījis atbildētājai kreditora maiņas paziņojumu, ko apliecina lietā pievienotā 10.07.2017. AS Fitek apliecinājums (lietas 28.-32.lapa).

[11] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda cita starpā arī prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru. Likumisko procentu apmērs noteikts Civillikuma 1765.pantā (6 %).

Pamatojoties uz minēto, tiesa noteic prasītājas tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos 6% gadā no galvenā parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), ievērojot Civillikuma 1763.panta 1.punkta noteikumus par to, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

[12] Prasītājas samaksātie tiesas izdevumi – valsts nodeva 370,83 EUR (Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta "b" apakšpunkts) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,20 EUR, kopā 374,03 EUR, piedzenami no atbildētājas, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 1. un 3.punktu, 41.panta pirmo daļu.

[13] Civilprocesa likuma 204.[1] pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties. Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Likuma "Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību" 16.panta trešā daļa noteic, ka tiesa, izskatot civillietas un lemjot par sprieduma labprātīgas izpildes termiņu saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, var to noteikt ne garāku par 60 dienām, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Atbildētājai nosakāms sprieduma labprātīgai izpildei termiņš - 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 190., 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt pilnā apmērā.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu PlusPlus Baltic OU reģistrācijas Nr.12273105, galveno parādu 2707,31 EUR, līgumsodu 170,98 EUR par laika no 30.05.2014. līdz 01.02.2016. likumiskos nokavējuma procentus 526,48 EUR par laiku no 01.02.2016. līdz 29.04.2019., tiesas izdevumus 374,03 EUR, kopā 3778,80 EUR (trīs tūkstoši septiņi simti septiņdesmit astoņi EUR un 80 centi).

Samaksa veicama uz AS "Swedbank" norēķinu kontu Nr.LV76 HABA 0551 0415 6984 2.

Noteikt PlusPlus Baltic OU reģistrācijas Nr.12273105, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 % gadā no nesamaksātās pamatparāda summas.

Noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2020.gada 7.maija - Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Spriedums sastādīts un pieejams tiesas kancelejā – 2020.gada 7.maijā.

Tiesnese I.Ušakova